Σεραφείμ: 'Απαράδεκτος ο νόμος της Κυβέρνησης για τη δωρεά οργάνων'

Categories : ΒΙΟΗΘΙΚΗ

Date : 3 Οκτωβρίου, 2011

Ποιμαντορική εγκύκλιο προς τον ιερό κλήρο και τον φιλόχριστο λαό του Πειραιά, με αφορμή το νόμο 3984/27.6.2011 περί δωρεάς και μεταμοσχεύσεως οργάνων ο Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιώς και Φαλήρου κ. Σεραφείμ.

Ο Μητροπολίτης Πειραιώς στη εγκύκλιο του μεταξύ άλλων αναφέρει, ότι ο νόμος που εψηφίσθη από την Βουλή ρυθμίζεται με αρχές που απάδουν στην ιδιοπροσωπεία του Γένους μας.

Σε αλλό σημείο ο κ. Σεραφείμ, αναφέρει ποια είναι η θέση της Εκκλησίας και των Πατέρων στο θέμα αυτό, ενώ αναφερόμενος στην κατάσταση του "εγκεφαλικά νεκρός" τόνισε ότι "η διακοπή της υποστηρικτικής λειτουργίας, ακόμη και με την συγκατάθεση του ασθενούς, πολύ περισσότερο η λήψη οργάνων για μεταμόσχευση από τους «εγκεφαλικά νεκρούς», αποτελούν ενεργητική πρόκληση θανάτου, η οποία κατά την κανονική παράδοση της Εκκλησίας ισοδυναμεί με φόνο".

Η εγκύκλιος έχει ως εξής:

Τέκνα μου εν Κυρίω αγαπητά και περιπόθητα,

Με τον Νόμο 3984/27.6.2011 που εψηφίσθη από την Βουλή των Ελλήνων ρυθμίζεται, με αρχές που απάδουν στην ιδιοπροσωπεία του Γένους μας και την ιερότητα της ανθρώπινης ζωής, το πολυσήμαντο θέμα της δωρεάς και μεταμοσχεύσεως των ανθρωπίνων οργάνων.

Η Εκκλησία της Ελλάδος υπέβαλε κατά την διαβούλευση του ειρημένου Νόμου θέσεις Ορθοδόξου Εκκλησιαστικής βιοηθικής οι οποίες προδήλως περιφρονήθησαν και επομένως δια το μέγιστο αυτό θέμα καθηκόντως οφείλομε να ενημερώσωμε τους

πάντας και να καταδείξωμε οι Ιεράρχαι την καταφανή διάστασι του ψηφισθέντος Νόμου με την ανθρώπινη οντολογία, την ορθόδοξη θεολογία και την θεόσδοτη ανθρώπινη ελευθερία.

Εν συνεχεία τη συμβολή της εργασίας ειδικών, ήτοι των Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτου-Ιατρού Λουκά Τσιούτσικα, Αιδεσιμολ. Πρωτοπρεβυτέρου Στεφάνου Στεφοπούλου και Πανοσιολ. Μοναχού Δαμασκηνού Αγιορείτου παρατηρούμεν ότι:

«Α'. Θεολογία - Ανθρωπολογία

1. Κατά τη διδασκαλία της Εκκλησίας ο άνθρωπος κατά την φύση του είναι σύνθετο, μεικτό, ον. Πλάσθηκε κατ’ εικόνα και ομοίωσιν του Θεού και αποτελείται από την ψυχή, που συνιστά το πνευματικό μέρος του ανθρώπου και τον εντάσσει στον πνευματικό κόσμο, και από το σώμα, με το οποίο εντάσσεται στον υλικό, αισθητό κόσμο.

Είναι μείξη και κράση πνεύματος και ύλης, «σύνδεσμος της ορατής και αοράτου φύσεως».

Και το μεν σώμα είναι υλικό, σύνθετο και φθαρτό, η δε ψυχή είναι «ουσία ζώσα, απλή, ασώματος, σωματικοίς οφθαλμοίς κατ' οικείαν φύσιν αόρατος, λογική τε και νοερά, ασχημάτιστος... αθάνατος» (Αγ. Ιωάννης Δαμασκηνός).

Επομένως η ψυχή του ανθρώπου δεν είναι απλή βιολογική ενέργεια του σώματος, όπως είναι των ζώων, τα οποία για τον λόγο αυτό είναι θνητόψυχα, δεν επιβιώνουν μετά τον σωματικό θάνατο, αλλά είναι κτιστή, ουσία αθάνατη με δική της ενέργεια.

Ο θάνατος δεν είναι παντελής εξαφάνιση του όλου ανθρώπου, αλλά χωρισμός της ψυχής από το σώμα, το οποίο στη συνέχεια, φθείρεται και διαλύεται, ενώ η ψυχή εξακολουθεί να υπάρχει και να ενεργεί• «Ουχ η ψυχή εστιν η αποθνήσκουσα, αλλά δια την ταύτης αναχώρησιν αποθνήσκει το σώμα» (Μ. Αθανάσιος).

2. Σχετικά με τον χρόνο της ενώσεως της ψυχής και του σώματος η Εκκλησία δέχεται ότι δημιουργούνται συγχρόνως• «Άμα δε το σώμα και η ψυχή πέπλασται, ου το μεν πρώτον, το δε ύστερον» (Αγ. Ιωάννης Δαμασκηνός). Αυτό ισχύει και για την πλάση κάθε νέου ανθρώπου• το σώμα και η ψυχή συνυπάρχουν «εξ άκρας συλλήψεως».

Συνεπώς το έμβρυο είναι πλήρης άνθρωπος, εκ ψυχής και σώματος, και πριν από τον σχηματισμό και τη λειτουργία του εγκεφάλου. Αυτό καταδεικνύει ότι, όχι μόνο ο εγκεφαλικός θάνατος άλλα και η παντελής έλλειψη του εγκεφά-λου δεν συνεπάγονται ότι ο ευρισκόμενος στις καταστάσεις αυτές άνθρωπος παύει να είναι έμψυχο και ζωντανό ον.

3. Σχετικά με το που βρίσκεται και πως ενεργεί η ψυχή οι Πατέρες της Εκκλησίας διδάσκουν ότι η ψυχή δεν εδρεύει σε συγκεκριμένο όργανο, αλλά ευρίσκεται σε όλα τα σημεία του σώματος, ζωοποιούσα και κινούσα τα μέλη.

Κατά τον Άγιο Γρηγόριο Παλαμά η ψυχή «συνέχουσα το σώμα, ο και εκτίσθη, πανταχού του σώματος εστίν, ουχ ως εν τόπω ουδ' ως περιεχομένη, αλλ' ως συνέχουσά τε και περιέχουσα και ζωοποιούσα τούτο, κατ' εικόνα και τούτ' έχουσα Θεού», κατά δε τον Άγιο Ιωάννη Δαμασκηνό «οργανικώ κεχρημένη σώματι και τούτω ζωής αυξήσεως τε και αισθήσεως και γεννήσεως παρεκτική».

4. Βιολογική ζωή χωρίς την ύπαρξη της ψυχής μέσα στο σώμα δεν νοείται. Στην περίπτωση αποκοπής, καταστροφής η νεκρώσεως ενός ζωτικού οργάνου, όποτε ο άνθρωπος επιβιώνει με υποστηρικτικές ενέργειες, εξακολουθεί η ψυχή να παραμένει συνδεδεμένη με το σώμα και να ενεργεί σε άλλα σωματικά όργανα.

Στην κατάσταση του εγκεφαλικού θανάτου η ιατρική κατορθώνει με τη βοήθεια της τεχνολογίας να διατηρεί τη βιολογική ζωή, αφού ο υπόλοιπος οργανισμός, πλην του εγκεφάλου, λειτουργεί.

Η διατήρηση της βιολογικής ζωής προϋποθέτει την ύπαρξη της ψυχής μέσα στο σώμα και δείχνει ότι δεν λύθηκε ακόμη ο μεταξύ τους δεσμός, δεν επισυνέβη δηλαδή οριστικώς και καθ' ολοκληρίαν ο θάνατος.

Συνεπώς η διακοπή της υποστηρικτικής λειτουργίας, ακόμη και με την συγκατάθεση του ασθενούς, πολύ περισσότερο η λήψη οργάνων για μεταμόσχευση από τους «εγκεφαλικά νεκρούς», αποτελούν ενεργητική πρόκληση θανάτου, η οποία κατά την κανονική παράδοση της Εκκλησίας ισοδυναμεί με φόνο, και μάλιστα ασθενούς και ανυπερασπίστου ανθρώπου κατ' αναλογίαν προς την έκτρωση των εμβρύων.

5. Ειδικώτερα, κατά τον Άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, η ψυχή φανερώνεται με το να ενεργεί πάνω στα μέλη του σώματος, ανάλογα με την δυνατότητα που έχουν. Κάθε σωματικό όργανο δέχεται εκείνη την ψυχική ενέργεια, την οποία εκ φύσεως έχει τη

δύναμη να εκφράσει.

Όταν δε κάποιο όργανο υποστεί βλάβη, απλώς παύει να εκφράζεται η αντίστοιχη λειτουργία της ψυχής. Έτσι, όταν στον εγκεφαλικό θάνατο το νευρικό σύστημα, σε ποικίλο βαθμό, δεν λειτουργεί, δεν μπορούμε βέβαια να αντιληφθούμε τις σκέψεις η τα συναισθήματα, αυτό όμως δεν αποκλείει την ύπαρξή τους στο χώρο της ψυχής.

Το περιεχόμενο της συνείδησης παραμένει, έστω και αν υπάρχει αδυναμία να εκφρασθεί. Στον «εγκεφαλικά νεκρό» καταργείται μεν ο προφορικός λόγος, όχι όμως ο ενδιάθετος, ούτε οι άδηλοι λόγοι. Με άλλα λόγια, συνεχίζει να «εργάζεται» η νοερά του ενέργεια.

6. Κατά τον Άγιο Ιωάννη Δαμασκηνό μέρος της ψυχής, «το καθαρώτατον», είναι ο νους, του οποίου η μεν ουσία ευρίσκεται στην σαρκική καρδιά, χωρίς να περικλείεται από αυτήν σαν σε αγγείο, ούτε πολύ περισσότερο να ταυτίζεται με αυτήν, αλλά απλώς την χρησιμοποιεί ως όργανο και όχημα, η ενέργειά του όμως στον πεπτωκότα άνθρωπο ευρίσκεται στον εγκέφαλο• στον κατά φύσιν άνθρωπο πρέπει να επανέλθει η ενέργεια του νου στην ουσία της, στην καρδιά, ώστε να παύσει η διάχυση, να ενοποιηθεί ο άνθρωπος, για να μπορέσει να ενωθεί με το Θεό.

7. Αυτή η πνευματική καρδιά, «ο κρυπτός της καρδίας άνθρωπος» (Απ. Πέτρος), είναι ο χώρος στον οποίο αναπτύσσεται όλη η πνευματική ζωή του ανθρώπου, εκεί ενοικεί η Χάρις του Θεού, δια να τον καταστήσει «ναόν του Αγίου Πνεύματος» (Απ. Παύλος). Εκεί ουσιώνεται και υποστασιοποιείται το ανθρώπινο πρόσωπο, το οποίο ολοκληρώνεται, όταν ο άνθρωπος φθάσει στο «καθ' ομοίωσιν».

Είναι προφανές, ότι η εσωτερική αυτή πνευματική ζωή του ανθρωπίνου προσώπου, ζωή συνειδητή και χαρισματική, μπορεί να είναι ανεξάρτητη από τον εγκέφαλο και τις λειτουργίες του.

8. Η προς τους ανθρώπους χριστιανική αγάπη είναι ανιδιοτελής, συνειδητή, και έχει τον χαρακτήρα της θυσίας.

Δεν εκτιμάται με την αντικειμενική αξία του προσφερομένου η με την αξία που έχει αυτό για τους αποδέκτες του, αλλά με το πόσο στοιχίζει στον δότη η προσφορά του, σύμφωνα και με όσα διδάσκει ο Χριστός για το δίλεπτο της χήρας, με το εάν δηλαδή

στερείται κανείς κάτι που του είναι χρήσιμο, εάν θυσιάζει κάτι χρήσιμο αυτός, για να ωφεληθεί ο άλλος.

Εάν όμως ο «εγκεφαλικά νεκρός» είναι νεκρός, η προσφορά των οποιωνδήποτε οργάνων του στερείται του χαρακτήρα της αγάπης, εφ' όσον αυτή δεν του στοιχίζει τίποτε, γιατί προσφέρει άχρηστα γι' αυτόν όργανα, δεν στερείται ούτε θυσιάζει κάτι χρήσιμο για τον εαυτό του. Πρόκειται για πράξη συμφεροντολογική, ιδιοτελή και εγωιστική, διότι περιμένει κανείς αμοιβές και ανταπόδοση εκ μέρους του Θεού, χωρίς να στερηθεί η να θυσιάσει κάτι από τον εαυτό του.

Αντίθετα οι αρετές της θυσίας και της αγάπης προς τον πλησίον εφαρμόζονται απόλυτα στην προσφορά οργάνων από ζώντες δότες, όταν πρόκειται για διπλά όργανα και ιστούς όπως και στην αιμοδοσία. Προσφέρουν τότε θυσιάζοντες και ελαττούμενοι.

9. Δεν υπάρχει μέχρι σήμερα απόλυτη ομοφωνία των ιατρών διεθνώς για τον «εγκεφαλικό θάνατο». Πολλοί ιατροί έχουν αναπτύξει έγκυρη και συγκροτημένη επιχειρηματολογία, περί του ότι ο «εγκεφαλικός θάνατος» δεν συνιστά τον βιολογικό θάνατο. Ημπορεί κανείς να υποκαταστήσει το θέλημα του Θεού η να παρεμποδίσει την θαυματουργική επέμβαση των Αγίων προς επανόρθωση και θεραπεία οποιασδήποτε σωματικής βλάβης, ακόμη και εγκεφαλικής;

Θα δεχθεί και θα νομιμοποιήσει η Εκκλησία έναν διαφορετικό θάνατο από αυτόν που διδάσκει επί αιώνες, στηριζόμενη στην Αγία Γραφή και στην Πατερική Παράδοση, παρασυρόμενη από επισφαλείς παραδοχές και προσβάλλουσα το «φοβερώτατον μυστήριον του θανάτου»; Θα κλείσωμε τα μάτια μας μπροστά στις καταγεγραμμένες διεθνώς ανανήψεις θεωρουμένων ως εγκεφαλικά νεκρών;

10. Η Χριστιανική Ηθική, δεχόμενη την αλήθεια ότι κύριος της ζωής και του θανάτου είναι μόνον ο Θεός, επαινεί κάθε ιατρική προσπάθεια, υπέρ της θεραπείας των πάσης φύσεως ασθενειών• πιστεύουσα ότι η ζωή είναι αγαθό υπέρτατης αξίας, περιμένει από τους ιατρούς να εργάζωνται μέχρι τέλους προς διάσωση της ζωής κάθε ανθρώπου, έστω και ανιάτως πάσχοντος και υποφέροντος από τους πόνους, έστω και εάν έχουν νεκρωθεί ζωτικά του όργανα, όπως ο εγκέφαλος. Η ασθένεια και ο πόνος παίζουν σπουδαίο παιδαγωγικό και σωτηριώδη ρόλο και πρέπει να αντιμετωπίζωνται με υπομονή και εμπιστοσύνη στο θέλημα του Θεού.

11. Η έννοια της «εικαζομένης συναινέσεως» του ασθενούς που εφευρίσκεται με τον νέο νόμο και εισάγεται κατά πρόδηλο παράβαση των άρθρων 2 παραγρ. 1 και 5 παραγρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος τίθεται σε ισχύ από 1/6/2013 και αποτελεί

αυθαίρετη κατάλυση της ελευθερίας του ανθρωπίνου προσώπου.

Η εικαζομένη συναίνεση βρίσκεται σε απόλυτη αντίθεση με την δωρεά οργάνων η οποία είναι αυτόβουλη πράξη που δεν εικάζεται όπως δεν εικάζεται και η συναίνεση. Η εικαζομένη συναίνεση εστιάζεται στον λήπτη και αδικεί την πράξη του δότη τον οποίο μεταμορφώνει από πρόσωπο που αβίαστα δωρίζει σε άτομο από το οποίο αυθαίρετα αφαιρούμε και οδηγεί σε τραγική εκκοσμίκευση που θα διευκολύνη σε περαιτέρω αμφισβήτηση των ηθικών φραγμών, σε σχετικοποίηση των αφθάρτων και αιωνίων αληθειών με την θεοποίηση της επιστημονικής έρευνας και σε υποκατάσταση της Ορθόδοξης από την «μηχανιστική ανθρωπολογία».

Β' Ιατρικές θέσεις

1. Η έννοια του εγκεφαλικού θανάτου, η οποία το πρώτον εισήχθη στην ιατρική ορολογία και πρακτική το 1968 από την επιτροπή του Harvard, (Χάρβαρντ) και τα κριτήρια διαγνώσεώς του είναι μεταβαλλόμενα με τάση περιορισμού τους. Έτσι αρχικά περιελάμβανε την κατάπαυση των λειτουργιών όλου του νευρικού συστήματος, κεντρικού και περιφερικού.

Το 1981 η επιτροπή εμπειρογνωμόνων του Προέδρου των ΗΠΑ με τον ενιαίο ορισμό του θανάτου περιόρισε την έννοιά του στη μη αναστρέψιμη παύση όλων των λειτουργιών του εγκεφάλου, ενώ από το 1973 στη Μ. Βρετανία και από το 1985 στην Ελλάδα γίνονται αποδεκτά τα κριτήρια της Minnesota (Μιννεσότα), με τα οποία ο εγκεφαλικός θάνατος περιορίζεται στη μη αναστρέψιμη βλάβη του εγκεφαλικού στελέχους.

2. Οι λόγοι αντικαταστάσεως των κλασικών κριτηρίων προσδιορισμού του θανάτου, που ήσαν η μη αναστρέψιμη διακοπή της αναπνευστικής και καρδιακής λειτουργίας, με το κριτήριο του εγκεφαλικού θανάτου ομολογείται απερίφραστα από την επιτροπή του Harvard πως ήταν

α) ότι οι εγκεφαλικώς νεκροί ασθενείς αποτελούν «φορτίο» για τους οικείους και τα νοσοκομεία και

β) ότι εάν εξακολουθούσαν να ισχύουν τα παλαιά κριτήρια του ορισμού του θανάτου, θα ήταν δύσκολη η απόκτηση οργάνων για μεταμοσχεύσεις γιατί τα όργανα είναι άχρηστα μετά την παύση της καρδιακής λειτουργίας του δότη.

3. Η έννοια και τα κριτήρια του εγκεφαλικού θανάτου ορίζονται αυθαίρετα• αυθαίρετη είναι επίσης και η διάγνωσή του, και πολλές φορές επισφαλής, με αποτέλεσμα περιπτώσεις ασθενών που χαρακτηρίστηκαν εγκεφαλικώς νεκροί να αποδειχθεί εκ των υστέρων ότι δεν ήταν τέτοιοι στην πραγματικότητα και να ανανήψουν.

4. Σε εγκεφαλικώς νεκρούς επιτελούνται πολλές λειτουργίες, όπως• α) η καρδιά πάλλει αυτομάτως, β) οι πνεύμονες ανταλλάσσουν το οξυγόνο και το διοξείδιο του άνθρακος, γ) συνήθως υπάρχει επαρκής αγγειακός τόνος, δ) μερικές φορές η χορηγούμενη τροφή πέπτεται από το γαστρεντερικό σύστημα, ε) τα κύτταρα αφομοιώνουν τις θρεπτικές ουσίες, στ) το αίμα κυκλοφορεί και απομακρύνει τα μεταβολικά προϊόντα από τα κύτταρα, ζ) το ήπαρ αποτοξινώνει το αίμα, η) οι νεφροί διατηρούν το ισοζύγιο των υγρών και των ηλεκτρολυτών, θ) το ανοσοποιητικό σύστημα καταπολεμεί τις λοιμώξεις, ι) ορισμένοι ενδοκρινείς αδένες εξακολουθούν να λειτουργούν.

Όλα αυτά καθώς και η περίπτωση των εμβρύων, στα οποία δεν έχει ακόμη σχηματισθεί ο εγκέφαλος, δείχνουν, σαφώς ότι και χωρίς τον εγκέφαλο το σώμα μπορεί να είναι ζωντανός βιολογικά οργανισμός.

5. Η συνείδηση (με την ιατρική έννοια) διακρίνεται στην εγρήγορση και στο περιεχόμενό της, η ελαττωμένη δε εγρήγορση εμποδίζει την εκτίμηση του περιεχομένου της συνείδησης. Επομένως στις περιπτώσεις εγκεφαλικού θανάτου, στις οποίες έχει κατασταλεί η εγρήγορση, δεν μπορεί να λεχθεί (τουλάχιστον προς το παρόν) τίποτε για το περιεχόμενο της συνείδησης. Το να θεωρούνται δε νεκροί αυτοί που ευρίσκονται σε θεωρούμενη μόνιμη απώλεια της συνείδησης, θα μπορούσε να οδηγήσει στην φρικτή κατάσταση, τέτοιοι άνθρωποι να θάπτονται η να καίγονται, ενώ αναπνέουν με τη δική τους αυτόματη αναπνευστική λειτουργία.

Επομένως και με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν:

α) Διαπιστώνουμε ότι ο «εγκεφαλικός θάνατος» που ορίζει ο νέος Νόμος ως θάνατο για την λήψι των σωματικών οργάνων είναι μία κατάσταση εννοιολογικώς και διαγνωστικώς ρευστή, όλο δε και περισσότερο αμφισβητούμενη. Μάλλον πρόκειται για κλινικό κατασκεύασμα που εξυπηρετεί την αποσυμφόρηση των μονάδων εντατικής θεραπείας και την απόκτηση οργάνων για μεταμόσχευση.

β) Και αν ακόμη ημπορούσε να διαγνωσθεί αναμφισβήτητα ολοσχερής καταστροφή

του εγκεφάλου, αυτό δεν ταυτίζεται με τον σωματικό θάνατο αφού πάλλεται η καρδιά.

γ) Εφ' όσον η εσωτερική συνειδητή ζωή και το πρόσωπο διατηρούνται, όπως οι Χριστιανοί πιστεύουμε, και μετά το θάνατο του συνόλου σώματος, δεν έχουμε κανένα λόγο να δεχθούμε ότι αυτά παύουν να υπάρχουν επί νεκρώσεως μόνο του εγκεφάλου (εγκεφαλικού θανάτου).

δ) Επομένως επί εγκεφαλικού θανάτου δεν τίθεται θέμα συνειδητής ζωής και προσώπου αλλά το μόνο θέμα είναι εάν εξακολουθεί να υπάρχει η συνάφεια ψυχής και σώματος η οποία όμως (διατήρηση της συνάφειας) καταδεικνύεται από τη ζωή του υπολοίπου σώματος.

ε) Γενικώς ως φιλόστοργος μητέρα η Εκκλησία του Χριστού είναι υπέρ των μεταμοσχεύσεων όπως και υπέρ της αιμοδοσίας, μάλιστα στην Μητροπολή μας λειτουργεί τράπεζα αίματος με 600 φιάλες αίματος προσφερόμενο δωρεάν σε έχοντας σχετική ανάγκη.

Επειδή όμως θεωρούμε τους ευρισκομένους στην κατάσταση του «εγκεφαλικού θανάτου» ασθενείς και όχι νεκρούς, σεβόμενοι πλήρως την ιερότητα, ίσως και κρισιμότητα για το αιώνιο μέλλον, των τελευταίων στιγμών της εντεύθεν του τάφου ζωής των, δεν μπορούμε να συμφωνήσουμε με την από αυτούς αφαίρεση προς μεταμόσχευση των ζωτικών τους οργάνων καθ’ ην στιγμήν πάλλεται η καρδία των.

Η μόνη ηθικά και κοινωνικά αδιάβλητη περίπτωση δωρεάς οργάνων για μεταμόσχευση είναι η από υγιείς δότες μεταμόσχευση ιστών η ενός από τα διπλά όργανα, η μυελού των οστέων προκειμένου δε περί ασθενών η τραυματιών δοτών η μεταμόσχευση όσων μπορούν να μεταμοσχευθούν μετά την μόνιμη παύση της καρδιοαναπνευστικής λειτουργίας».

Συνεπώς η απαράδεκτος νομοθετική πρωτοβουλία της Κυβερνήσεως που δεν λαμβάνει υπ’ όψιν αυτής τα ανωτέρω και που εισαγάγει την λειτουργία ιδιωτικών συμφερόντων Κέντρων Μεταμοσχεύσεων, με ο,τι ιδιοτελές αυτό συνεπάγεται μας υποχρεώνει **να προτρέψωμεν το πλήρωμα της τοπικής Εκκλησίας, προς διασφάλισι της ιερότητος της ζωής του να προβή στις σχετικές δηλώσεις στα αρμόδια Κέντρα Εξυπηρετήσεως Πολιτών (Κ.Ε.Π.) ότι δεν συναινεί δια την εφαρμογή σ’αυτό του σχετικού Νόμου.**

Με όλη μου την αγάπη

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

+ ο Πειραιώς ΣΕΡΑΦΕΙΜ

(Πηγή: romfea.gr)

Διαβάστε περισσότερα για το ζήτημα του "εγκεφαλικού θανάτου" και των μεταμοσχεύσεων πατώντας εδώ